

INSTRUCCIÓ 3/2010, de 27 de maig, sobre LA "CARTA DELS DRETS I ELS DEURES DELS NENS, NENES I ADOLESCENTS QUE VIUEN A CENTRES"

1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. La Instrucció es dicta en exercici de les funcions directives i organitzatives derivades de l'ordenament jurídic vigent, en particular:

- a) els arts. 14. a) i b), i 16 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de la Generalitat de Catalunya
- b) la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, aprovada pel Parlament de Catalunya el dia 12 de maig de 2010, que regula de manera molt amplia els drets i els deures dels infants i els adolescents
- c) els arts. 5 i 24 del Decret 2/1997, de 7 de gener, del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció
- d) l'art. 1.1. b) i c) del Decret 243/2005, de 8 de novembre, de modificació parcial de l'estructura del Departament de Benestar i Família
- e) pel que fa els centres contractats, els arts. 255 i 256 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, i el contingut concret del contracte en vigor

2. L'objecte de la Instrucció és fixar el contingut de la "*Carta de drets i deures dels Nens, Nenes i Adolescents que viuen en centres*", que recopila d'entre els drets ja reconeguts en l'ordenament jurídic vigent, aquells més significatius en l'àmbit de la infància i adolescència, amb la finalitat de que estiguin a l'abast i en siguin coneixedors tots els infants i adolescents que estan acollits en centres de la DGAIA.

3. La Instrucció és aplicable en els àmbits següents:

- a) els centres propis de gestió directa i els centres contractats en règim de gestió delegada, on resideixen infants i adolescents tutelats per la DGAIA o sota la seva guarda protectora, sense excepcions.
- b) els centres contractats en règim de concert, exclusivament pel que fa les places concertades per a infants i adolescents tutelats per la DGAIA o sota la seva guarda protectora

2. Adaptació dels reglaments de règim intern dels centres de DGAIA

Els Centres de la DGAIA han d'adaptar i, si és el cas, elaborar el seu reglament de règim intern, d'acord amb la legislació de serveis socials, i d'infància i adolescència, per incloure els continguts establerts en la Carta

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
**Direcció General d'Atenció
a la Infància i l'Adolescència**

adjunta, i els altres que considerin oportuns per regular el funcionament de l'establiment.

3. Difusió de la Carta entre els infants i adolescents tutelats acollits en centres

Els Centres de la DGAIA han de donar a conèixer la "*Carta dels drets i deures dels nens, nenes i adolescents que viuen en centre*" a tots els infants i adolescents que hi estan acollits.

4. Desplegament

Les actuacions materials per fer possible el compliment d'aquesta Instrucció seran coordinades directament des de la Direcció general, o per mitjà de la persona en qui delegui.

El director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Xavier Soley i Manuel

Barcelona, 27 de maig de 2010

CARTA DE DRETS I DEURES DELS NENS, NENES I ADOLESCENTS QUE VIUEN EN CENTRES

Quins drets tens al centre?

Com a infant/adolescent tens uns drets que els tractats internacionals, la Constitució espanyola i altres lleis defensen per tu, tot i que el jutjat o la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) et poden limitar l'ús d'alguns d'aquests drets, però abans te n'han d'informar i t'ho han de comunicar per escrit.

Com a dret més bàsic, has de saber que el centre on vius ha de cobrir les teves necessitats principals: menjar, dormir, vetllar per la teva salut, anar a l'escola...

A. Funcionament del centre

Tens DRET a:

- 1. Saber per què t'estàs en un centre** i conèixer quins són els teus drets i deures (el teu tutor o tutora o el/la tècnic/a de l'EAIA t'ho ha d'explicar de manera que ho entenguis).
- 2. Conèixer les normes** de funcionament del centre, les teves obligacions i les conseqüències que pot tenir no complir-les (trobaràs aquesta informació en el Reglament de Règim Intern del centre, que ha d'estar penjat a un lloc visible perquè el conegui tothom).
- 3. Ser respectat/ada:** les mesures educatives correctores han de ser coherents i proporcionals als incompliments, i no han de consistir mai en una privació d'aliments ni en càstigs corporals ni vexacions.
- 4. Tenir una persona tutora** a qui puguis explicar qualsevol problema que tinguis i que es preocupi per tu, t'acompanyi i t'orienti en la teva estada al centre.
- 5. Participar en les assemblees** del centre: fer propostes i expressar la teva opinió amb respecte per als teus companys, i sense que ningú et pugui restringir la teva llibertat d'expressió.
- 6. Participar de forma activa en la programació d'activitats** internes o externes del centre i en el seu desenvolupament.

7. **Fer ús dels espais comuns** interiors i exteriors de la casa, tot i que per accedir a determinats espais (bugaderia, garatge, despatxos, habitació d'altres nois i noies, despatx de direcció...) hauràs de demanar permís o t'hi haurà d'acompanyar un educador o educadora.

8. **Tenir la teva intimitat** i les teves coses personals, així com un lloc on guardar-les i decorar la teva habitació o l'espai assignat, sempre que respectis els drets dels altres. A més, tens dret a utilitzar el bany (dutxa i vàter) amb la deguda intimitat.

9. **Exigir** que la teva història i els detalls personals es tractin amb **confidencialitat**, ja que no es poden explicar sense el teu consentiment.

10. **Practicar la teva religió** i ser respectat/ada per les teves creences.

B. Relacions i intimitat

Tens DRET a:

1. **Rebre visites** de la teva família (tens dret a saber quins dies i a quines hores et visitaran) o fer sortides de cap de setmana en funció de cada cas particular, excepte si ho ha prohibit el jutjat o la DGAIA.
2. **Trucar i rebre trucades** telefòniques sense que s'escoltin les teves converses (excepte si el jutjat o la DGAIA estableixen una altra cosa i t'ho comuniquin prèviament), i saber quins dies, quant de temps i amb qui pots tenir aquestes comunicacions.
3. **Enviar o rebre cartes i utilitzar el correu electrònic** i que ningú s'ho llegeixi (excepte si el jutjat o la DGAIA han establert una altra cosa i t'ho comuniquen prèviament), tot i que el centre vetllarà perquè l'ús que facis del correu electrònic i l'accés a Internet no comporti un risc per a la teva integritat i el teu desenvolupament com a persona.
4. **Relacionar-te amb els teus amics i amigues:** sortir amb ells en els moments que t'ho permetin i d'acord amb els horaris del centre; portar-los al centre per jugar o de visita (amb una autorització prèvia a les hores o espais que el centre disposi); anar a festes d'aniversari o altres celebracions quan t'hi convidin; celebrar el teu aniversari amb companyes i companys, amigues i amics de l'escola o del poble, fent una festa o una sortida.

5. Jugar, **tenir temps lliure** i temps d'esbarjo; participar en activitats extraescolars, esports o qualsevol altra activitat segons els teus interessos i aficions particulars, sempre que les possibilitats reals del centre ho permetin.

C. Salut

Tens DRET a:

1. **Rebre atenció mèdica** en cas que et trobis malament o et facis mal. Si tens una malaltia, t'han de cuidar, pots reposar a la teva habitació, t'han d'informar sobre el que et passa i els medicaments que et prens, i que la teva opinió sobre la teva salut sigui tinguda en compte.
Si tens alguna necessitat especial, els teus guardadors o guardadores han de buscar qui et pugui ajudar (reforç escolar, logopèdia, suport psicològic...).

D. Educació

Tens DRET a:

1. **Anar a l'escola**, ningú no t'ho pot impedir si no hi ha una causa molt justificada.
2. **Tenir el material necessari** per anar a escola (llibres, quaderns, llibretes, material de consulta, motxilla, etc.) i poder seguir el curs.
3. **Comptar amb el suport** i l'ajut dels educadors i educadores **per trobar feina** o accedir als recursos necessaris per fer-ho, en cas que no vulguis continuar estudiant i tinguis edat per treballar.
4. **Rebre formació en català i anar a classe** per aprendre la llengua, si has vingut de fora de Catalunya i/o no la parles bé.

E. Suport administratiu, legal i econòmic

Tens DRET a:

1. **Tenir la teva documentació identificativa** o que te la tramitin.

2. Rebre el suport de la DGAIA: aquesta entitat ha de defensar els teus drets i els teus interessos, i ha d'emprendre les actuacions legals necessàries per defensar-los.

3. Tenir dret a un pla de retorn amb la teva família, si la teva situació personal i la de la teva família ho permet i ho fa aconsellable, i també a ser informat/ada de la situació de la teva família sempre que ho demanis.

4. Rebre ajut per gestionar i administrar els teus diners: tu en portaràs el control i seguiment, i podràs comptar amb el suport del teu tutor/a per fer-ho (aquest et pot ajudar a estalviar els diners que rebis per a les teves despeses o els que obtinguis per fer alguna activitat o treball remunerat).

F. Dret bàsic

Tens DRET a:

Ser escoltat/ada sempre, abans que es prengui una decisió que t'afecti.

Què pots fer si no es respecten els teus drets?

Tens dret a queixar-te i presentar reclamacions, i també a fer suggeriments o peticions.

Com?

- Pots adreçar un escrit al **tutor/a o a la direcció del teu centre**, o bé comunicar-los-ho de paraula. Has de saber que, sempre que algun tema et preocupi, pots parlar-ne amb el director o directora del centre, però abans has de demanar un dia i una hora perquè et rebis i et pugui atendre de manera adequada, ja que el centre ha de vetllar per les teves necessitats.
- Pots adreçar-te a la **Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència** de la manera següent:
  - Emplena el formulari que trobaràs a l'apartat "Infància i adolescència" de la pàgina web del Departament d'Acció Social i Ciutadania (<http://www.gencat.cat/dasc>).

- Envia l'escrit per correu postal:
Av. Paral·lel, núm. 52, 5a planta
08001 BARCELONA

- o Pots trametre un correu electrònic al **Síndic de Greuges**: www.sindic.cat.

- o Si et trobes en una situació d'urgència, pots trucar al telèfon **INFÀNCIA RESPON**, que funciona les 24 hores del dia tots els dies de l'any: 900 300 777.

Quins deures tens al centre?

A més dels drets, has de saber que també has de complir uns deures per respectar els drets i les llibertats de les persones que t'envolten. Si els compleixes, tindràs més força per defensar els teus drets.

A. Funcionament del centre

Tens el DEURE de:

1. **Respectar els horaris del centre** (d'entrada i sortida) que s'han pactat amb els educadors i educadores.

2. **Fer els àpats amb les teves companyes i companys** en els horaris establerts (només en casos excepcionals i per raons justificades, aquests horaris es podran alterar).

3. **Tenir cura dels espais i el material del centre**, incloent-hi els vehicles, procurant que es mantinguin en bon estat.

4. **Col·laborar en determinades tasques domèstiques** (parar la taula, recollir-la, escombrar, endreçar la teva habitació, etc.) segons la teva edat.

B. Relacions i intimitat

Tens el DEURE de:

1. **Respectar les altres persones** que viuen i es relacionen amb tu, i ser tolerant amb les seves idees i opinions:

- **No pots insultar**, menysprear i, encara menys, agredir cap company/a.
- **Has de respectar els educadors i educadores**, i seguir les seves indicacions i orientacions.
- **Has de respectar la gent** que viu a prop del centre, els veïns i les veïnes: d'aquesta manera ells t'acolliran bé.

2. **Protegir la teva imatge i especialment la dels teus companys**, sobretot quan pengis fotografies a Internet (xats, pàgines web, blocs, Facebook, Messenger...). No donar les teves dades ni l'adreça d'on vius ni tampoc la dels teus companys i companyes. Qualsevol situació d'aquestes o qualsevol dubte l'hauràs de comentar amb els teus tutors i tutores.

C. Salut

Tens el DEURE de:

1. **Tenir cura de tu mateix/a** i de cuidar aquelles coses que t'ajuden a mantenir un bon nivell de salut, com ara: una bona higiene, alimentar-te bé i abrigar-te adequadament en funció de l'època de l'any. Per exemple:

- **Cal que mengis de tot i de forma equilibrada**. Si alguna cosa no t'agrada gaire, en pots demanar poc, però t'ho has de menjar. Els àpats es fan al menjador i dins els horaris previstos.
- **Has de respectar l'horari** de descans nocturn i llevar-te a l'hora establerta per anar a l'escola, a l'institut o a la feina. És molt important que respectis el descans dels altres: cal anar a dormir sense fer soroll i estar en silenci fins que sigui l'hora de llevar-se.
- **Has de tenir cura de la teva roba**, posar-la per rentar quan calgui i tenir-la endreçada al teu armari.

- **Cal que vagis sempre net/a** i que tinguis cura del teu cos i de la teva higiene personal. Si tu no pots fer-ho, els educadors i educadores t'hi ajudaran.
- **No pots portar al centre tabac, alcohol i altres drogues, ni consumir-ne**, ja que està prohibit. Tampoc pots arribar al centre amb efectes d'haver pres alguna d'aquestes substàncies.

D. Educació

Tens el DEURE de:

1. **Anar a l'escola, a l'institut o a la feina.** La formació escolar és obligatòria i és molt important per a tu. El centre t'ofereix cada dia un espai per fer els deures amb el suport d'un/a educador/a o d'un/a mestre/a de reforç o logopeda, si és necessari.

E. Deures administratius i legals

Tens el DEURE de:

1. **Donar les teves dades** personals, convivencials i familiars correctament, i facilitar els documents que tinguis i que siguin necessaris per valorar i atendre la teva situació.
2. **Fer front a les despeses** derivades de les teves conductes negligents i assumir les responsabilitats corresponents.
3. **Comparèixer davant l'Administració** quan siguis citat per les persones responsables del teu cas.

Què passa si no compleixes aquests deures?

Amb caràcter general, no complir aquests deures, i els que s'estableixin en el Reglament de Règim Intern del teu centre, comportarà l'aplicació de la mesura educativa correctora que correspongui d'acord amb aquest Reglament.

El Reglament de Règim Intern (RRI) del teu centre pot detallar i ampliar aquests drets i deures.